

Aan

SVWS
MLZS

Deadline: 20-04-2023

VWS
Maatschappelijke
Ondersteuning

Ontworpen door

nota

(ter beslissing)

Onderzoek Bespreekbaar maken seksualiteit in de zorg

Datum Document
5 april 2023

Kenmerk
3571823-1046121-DMO

Bijlage(n)
1. Onderzoeksrapport

*Lubbers, de
brie*

1. Aanleiding

In de tweede helft van 2022 is – in opdracht van VWS – door Rutgers onderzoek gedaan naar het bespreekbaar maken van seksualiteit in de zorg. Dit onderzoek voerde Rutgers uit in het kader van de totstandkoming van het Nationaal Actieprogramma Aanpak seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld (hierna: NAP). Het onderzoeksrapport was niet op tijd gereed om meegestuurd te worden met het NAP naar de Kamer. Derhalve treft u hierbij het onderzoeksrapport voorzien van een beknopte reactie, mede namens de minister voor Langdurige Zorg en Sport.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met de bijgevoegde reactie op het onderzoeksrapport.

3. Kernpunten

- Rutgers voerde – in het kader van het NAP – onderzoek uit om inzicht te krijgen in wat er nodig is om de bespreekbaarheid van seksualiteit binnen verschillende zorgsectoren te kunnen bevorderen.
- In dit onderzoek is gekeken naar de jeugdzorg (residentiële jeugdinstituten en ambulante jongerenwerkers), huisartsenzorg (huisartsen, praktijkondersteuners en doktersassistenten) en de gehandicaptenzorg (instellingen voor mensen met een verstandelijke beperking).
- In het eerste deel van het onderzoek (literatuurstudie) is inzicht verkregen in de verschillende ondersteunende (bijv. organisatie visie en beleid) en belemmerende factoren (bijv. onvoldoende tijd, kennis en vaardigheden) voor zorgprofessionals om seksualiteit bespreekbaar te maken met cliënten.
- In het tweede deel van het onderzoek zijn via focusgroepen met

(zorg)professionals uit de drie sectoren de bevindingen uit de literatuur en overzicht van bestaande tools t.b.v. het bespreekbaar maken voor zorgprofessionals besproken.

- De onderzoekers doen aanbevelingen op vier niveaus, namelijk (1) maatschappelijk, (2) beleidsmatig, (3) onderwijs en (4) organisatie.
- In het kader van het Nationaal Actieprogramma Aanpak seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld wordt opvolging gegeven aan de resultaten en aanbevelingen van dit onderzoek.
- De aanbevelingen op maatschappelijk- en beleidsniveau sluiten goed aan bij de actielijnen en doelstellingen zoals geformuleerd in het NAP. Voorbeelden hiervan zijn het doorbreken van taboe en het bespreekbaar maken van seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- De aanbevelingen op onderwijsniveau zijn onder de aandacht gebracht bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
- De aanbevelingen op organisatieniveau worden op ambtelijk niveau besproken met de verschillende relevante organisaties van de onderzochte sectoren, waaronder het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG), Jeugdzorg Nederland (JN) en de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN), om te bezien of zij de bevindingen/signalen herkennen en te bespreken of en op welke wijze zij kunnen bijdragen aan verbetering van het bespreekbaar maken van seksualiteit door zorgprofessionals. Ook volgt dit jaar herhaalonderzoek naar de veiligheidsbeleving binnen de residentiële jeugdzorg, waar seksueel geweld een onderdeel van is en worden de aanbevelingen voor de gehandicaptensector meegenomen in de beleidsvisie over intimiteit en seksualiteit voor mensen met een beperking. Deze beleidsvisie wordt in september 2023 naar de Kamer verstuurd.
- De voortgang van de opvolging van de aanbevelingen wordt meegenomen in de voortgangsbrief over het NAP. De verzending hiervan moet nog worden bepaald, maar zal naar verwachting eind 2023 of begin 2024 plaatsvinden.

VWS
Maatschappelijke
Ondersteuning

Kenmerk
3571823-1046121-DMO

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Op 24 mei is het debat over het NAP. Hierin zullen onderwerpen in de breedte van het NAP aan de orde kunnen komen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Rutgers zal het onderzoeksrapport op hun website publiceren.

c. Financiële en personele gevolgen

n.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

n.v.t.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Binnen VWS is afgestemd met DMO, DJ, DCZ, en DLZ. Daarnaast vond afstemming plaats met OCW en is de passage over de bevindingen van het onderzoek afgestemd met Rutgers.

f. Gevolgen administratieve lasten

n.v.t.

g. Toezeggingen

n.v.t.

h. Fraudetoets

n.v.t.

VWS
Maatschappelijke
Ondersteuning

Kenmerk
3571823-1046121-DMO

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Beleidsmedewerker